

[Elsø-Merete Ross.]

med ulovlig helårsbeboelse i kolonihavehuse og lignende beboelser og unge ægtepar, som ikke kan få egen lejlighed, men må bo enten hver for sig eller hos en af parternes svigerforældre. I København begynder 60 pct. af alle unge forældre deres ægteskab uden egen bolig, og selv efter et års forløb har 20 pct. af familierne endnu ikke deres egen bolig.

Jeg vil gerne frem til, at vi fik fastslået, hvad vi vil betegne som bolignød. Det næste skridt måtte være, hvilke særlige foranstaltninger vi så var villige til at træffe for at få denne bolignød afskaffet.

Jeg er i tvivl om, hvorvidt det foreliggende lovforslag har tilstrækkeligt sigte på denne specielle bolignød. Hvis vi fik afgrænset de grupper af befolkningen, som direkte lider under bolignød, kunne vi reservere begrebet boligbehov for den øvrige del af befolkningen. Boligbehovet er stadig stigende på grund af befolkningstilvæksten, men også på grund af velstandsstigningen og forståelsen for den gode boligs betydning. Bolignøden behøver ikke at være konstant, hvad derimod boligbehovet efter al sandsynlighed vil være som et normalt udtryk for øget levestandard.

Bladet Byggeindustrien citerer en engländer, der mener, at England om 20 år vil have et byggebehov, som er 60 pct. større end det nuværende. Bladet mener, at det samme vil være tilfældet for Danmarks vedkommende, og at 60 pct. nærmest er for lavt ansat. Hvis man kan være enig i denne antagelse, mener jeg det i højeste grad påkrævet at sondre mellem begreberne bolignød og boligbehov. Jeg tror, at boligspørgsmålet er det politiske spørgsmål, der optager befolkningen mest, og som bliver mest diskuteret, men i diskussionens hede fremkommer der ofte urimelige påstande, såsom at det er en skandale, at boligspørgsmålet hele 18 år efter krigen ikke er løst. Her træffer vi igen sammenblanding af begreberne bolignød og boligbehov.

Selv om jeg ikke selv ville bruge ordet skandale, kan jeg forstå de følelser, der ligger bag ved udtrykket, når det drejer sig om en reel bolignød, og her mener jeg som sagt, at man må sætte mere direkte ind; men når det drejer sig om boligbehovet i almindelighed, synes jeg, man retfærdigvis

må sige, at når der i perioden 1951-55 færdiggjordes gennemsnitlig ca. 22.000 boliger årlig og i 1962 er nået op til 33.407, altså 50 pct. flere, et tal, ingen havde forestillet sig i 1951, så skyder man over målet. Byggeriets størrelse er afhængig af byggekapa- citeten og landets økonomi. Begge dele var afgørende for loven af 1961 og for byggeprogrammet for 1960-63 og for bygge- restriktionerne i nogle af de større by- områder, der gennemførtes allerede i fe- bruar 1960, og som senere er blevet yder- ligere udvidet.

Ved boligdebatten i januar beklagede jeg, at man i de regulerede storbyområder, hvor behovet er allerstørst, og som i forvejen har nydt mindst godt af stigningen i byggeriet, var gået til yderligere reduktioner. Den højtærede minister siger i bemærkningerne til lovforslaget, at der nu skal sikres størst muligt boligbyggeri i de områder af landet, hvor boligbehovet er størst, så det kan jeg kun være tilfreds med. Selv om jeg har været noget utilfreds med placeringen, må jeg erkende, at reguleringen har haft den tilsigtede virkning at skabe bedre balance mellem byggeefterspørgsel og byggekapa- citet, men da restriktioner er et onde, om- end af og til et nødvendigt onde, er det glædeligt, at det nu er regeringens agt at skride til en gradvis afvikling henimod det endelige mål: et frit byggeri over hele landet for alle kategorier af boliger.

Da der allerede er lange ventekøer, der ønsker igangsættelsestilladelse til byggeri, og da der ville melde sig endnu flere, hvis byggeriet blev givet helt frit, må det være rimeligt at afvikle restriktionerne gradvis, så vi ikke løber den risiko som tidligere: dels at få mere påbegyndt, end der er byggekapa- citet til at færdiggøre, dels at overanstrenge vor økonomi.

Da mange i mit parti har været noget misfornøjet med restriktionerne, bl. a. hvor de medførte byggeri inden for restriktions- områderne til skade for en rationel byudvik- ling, håber vi, at de nu foreslåede bremses på byggeriet: en maksimalpris pr. m² og større selvfinansiering vil virke bedre. Der- med er dog ikke sagt, at vi — eller i hvert fald jeg — ikke kunne ønske nærmere at drøfte den form, disse bremses har fået i det foreliggende lovforslag.

Lad mig tage parcelhusene først. Parcel-